

САДРЖАЈ

УВОД

ПОЈАМ, ПРЕДМЕТ И МЕТОД ТЕОРИЈЕ ДРЖАВЕ И ПРАВА	11
---	----

ДИО ПРВИ

ДРЖАВА

I ПРЕТХОДНИ ПОЈАМ ДРЖАВЕ	19
--------------------------------	----

II ДРЖАВА КАО ПРАВНА И ПОЛИТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА	25
---	----

III ОДНОС ДРЖАВЕ И ПРАВА	29
--------------------------------	----

IV СТРУКТУРАЛНИ ПОЈАМ ДРЖАВЕ	32
------------------------------------	----

1. <i>Државна власт</i>	32
-------------------------------	----

1.1. Појам државне власти	32
---------------------------------	----

1.2. Сувереност државне власти	34
--------------------------------------	----

1.2.1. Народна сувереност	41
---------------------------------	----

1.2.2. Национална сувереност	42
------------------------------------	----

1.2.3. Права националних мањина	43
---------------------------------------	----

2. <i>Државна територија и становништво</i>	50
---	----

V ФУНКЦИЈЕ ДРЖАВНОПРАВНОГ ПОРЕТКА

(Функционални појам државе)	53
-----------------------------------	----

VI ПРОМЈЕНЕ ДРЖАВНОПРАВНОГ ПОРЕТКА	58
--	----

VII ДРЖАВНА ОРГАНИЗАЦИЈА	61
--------------------------------	----

1. <i>Појам државне организације</i>	61
--	----

2. <i>Држава као правно лице</i>	62
--	----

3. <i>Начела државне организације</i>	79
---	----

3.1. Начело хијерархије	80
-------------------------------	----

3.2. Начело центропериферне повезаности	81
---	----

3.3. Начело координације	81
--------------------------------	----

4. <i>Састав државне организације</i>	83
---	----

4.1. Државна службена лица, државни органи, надлежност	83
--	----

4.2. Врсте државних органа	85
----------------------------------	----

VIII ДРЖАВНИ ОБЛИЦИ

(Облици држава, врсте држава)	88
-------------------------------------	----

1. <i>Класификација држава</i>	88
--------------------------------------	----

2. <i>Облици владавине</i>	91
----------------------------------	----

2.1. Појам облика владавине	91
2.2. Монархија	95
2.2.1. Појам монархије	95
2.2.2. Врсте монархије	98
2.3. Република	103
2.3.1. Појам републике	103
2.3.2. Врсте републике	107
2.3.3. Република или монархија?	108
3. Облици државног уређења	111
3.1. Унитарна држава	111
3.1.1. Централизација и децентрализација	111
3.2. Локална самоуправа као облик демократске децентрализације	114
3.3. Регионална држава	122
3.4. Сложена држава	124
3.4.1. Конфедерација	124
3.4.2. Федерација	125
3.4.3. Унија	127
3.5. Облик државног уређења Босне и Херцеговине	129
4. Облици политичког поретка (уређења, система)	145
4.1. Аутократија	145
4.2. Демократија	148
4.2.1. Елементи демократије	150
4.2.2. Врсте демократије	151
5. Облици државне власти	159
5.1. Појам и врсте државне власти	159
5.2. Облици државне власти	161
5.2.1. Јединство власти	162
5.2.2. Подјела власти	163
5.3. Три конкретна облика државне власти	166
5.3.1. Предсједнички систем	166
5.3.2. Парламентарни систем	179
5.3.3. Конвентски (скупштински) систем	186
IX МОДЕРНА ДРЖАВА	191

ДИО ДРУГИ ПРАВО

I ПОЈАМ ПРАВА	199
1. Појам нормативног поретка уопште	199
2. Врсте друштвених норми	205
3. Теорије о појму права	207
3.1. Природноправне теорије	207
3.2. Правни позитивизам	214
3.2.1. Догматски и нормативистички позитивизам	216
3.2.2. Историјскоправна школа	231
3.2.3. Социолошки правни позитивизам	236
3.3. Интегралне теорије права	243
4. Правни поредак (појам и елементи)	250
4.1. Елементи правног поретка	250
II ПРАВНА НОРМА	252
1. Појам и врсте правних норми	252
1.1. Условне и безусловне правне норме	253
1.2. Опште и појединачне правне норме	253
2. Елементи правне норме	254
2.1. Претходни појам структуре правне норме	254
2.2. Претпоставка диспозиције (хипотеза)	255
2.3. Диспозиција правне норме	257
2.3.1. Диспозиције са недовољно одређеним правним појмовима	258
2.3.2. Алтернативне диспозиције	259
2.3.3. Диспозиције са дискреционом влашћу	259
2.3.4. Диспозитивне диспозиције	260
2.4. Претпоставка санкције (прекршај, деликт)	260
2.5. Санкција (појам и врсте)	261
III ПРАВНИ АКТ	264
1. Појам и елементи правног акта	264
2. Садржна (материја) и облик (форма) правног акта	265
3. Врсте правних аката	267
4. Извори права	268
4.1. Материјални извори права	268
4.2. Идејни извори права	269
4.3. Формални извори права	269
4.3.1. Хијерархија правних аката	269
4.3.2. Устав	270
4.3.3. Закон	272
4.3.4. Подзаконски правни акти	276
4.3.4.1. Уредбе	277

4.3.5. Општи акти друштвених организација	280
4.3.6. Уговор као извор права	281
4.3.7. Обичај	281
4.3.8. Судски прецедент	282
5. Појединачни правни акти	283
5.1. Појам појединачних правних аката	283
5.2. Врсте појединачних правних аката	284
IV ПРАВНИ ОДНОСИ	287
1. Појам правног односа	287
2. Елементи правних односа	289
2.1. Правно овлашћење	289
2.1.1. Врсте правних овлашћења	290
2.1.1.1. Субјективна права	290
2.1.1.2. Надлежност	291
2.2. Правна обавеза	291
2.3. Право на тужбу	292
2.4. Злоупотреба правног овлашћења	293
2.4.1. Злоупотреба субјективног права	293
2.4.2. Злоупотреба надлежности	294
3. Правне чињенице	295
4. Субјекти права	297
4.1. Физичка лица	298
4.1.1. Пословна способност физичких лица	298
4.2. Правна лица	299
4.2.1. Елементи правних лица	301
4.2.2. Врсте правних лица	302
4.2.3. Правна и пословна способност правних лица	303
5. Објекти права	307
6. Настајак, мијењање и престанак правних односа	308
V ПРИМЈЕНА ПРАВА	309
1. Појам примјене права	309
2. Примјена права стварањем права	311
3. Важење и ефикасност правних норми	314
3.1. Важење правних норми	314
3.1.1. Ретроактивно важење правних норми (Повратна снага правних норми)	317
3.2. Ефикасност права	318
3.2.1. Врсте ефикасности	321
3.2.2. Важење и ефикасност права	323
4. Позитивно право	325

VI НАЧЕЛО ЗАКОНИТОСТИ	327
1. Појам и врсте законитости	327
2. Правоснажност и извршност	330
VII ПРАВНА ДРЖАВА	332
1. Уопште о правној држави	332
2. Идеја правде у праву и држави	338
3. Правна држава као реализација правде	343
VIII ТУМАЧЕЊЕ ПРАВА	348
1. Појам и врсте тумачења права	348
2. Облици тумачења права	351
2.1. Језичко тумачење права	351
2.2. Логичко тумачење права	352
2.3. Систематско тумачење права	353
2.4. Историјаско тумачење права	354
2.5. Циљно тумачење права	355
2.6. Статичко и еволуционистичко тумачење права	356
3. Право значење правне норме	358
3.1. Појам правог значења правне норме	358
3.2. Бесмислена норма	360
3.3. Неодређена норма	361
IX СИСТЕМ ПРАВА	
(Систематизација правних норми)	362
1. Појам и елементи система права	362
2. Правне области	366
2.1. Унутрашње и међународно право	366
2.2. Јавно и приватно право	368
2.3. Материјално и формално право	370
3. Главни правни системи	371
3.1. Европскоконтинентални правни системи	371
3.2. Англосаксонски правни системи	372
3.3. Исламски правни системи	373
3.4. Хинду правни системи	374
3.5. Кинески правни системи	374
3.6. Јапански правни систем	376
Основна литература	377
Литература	379